

PLAN
STRATEGI
PROGRAM
HANDLINGSPLAN
RIKTLINJER
RUTIN
REGLER

Handlingsplan för att
**STÄRKA BARNETS
RÄTTIGHETER I SIGTUNA
KOMMUN, 2018-2022**

KS/2017:249

Dokumentnamn Handlingsplan för att stärka barnets rättigheter i Sigtuna kommun 2018 - 2022			Dokumenttyp Handlingsplan
Fastställt/upprättad 18-02-01	Version 1	Senast reviderad 17-12-13	Giltig till 22-12-31
Dokumentansvarig/processägare Biträdande kommundirektör		Beslutsinstans Kommunfullmäktige	
Dokumentinformation			
Dokumentet gäller för Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, samtliga nämnder och förvaltningar			
Tidigare revideringar			

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Inledning	7
Bakgrund	8
Förutsättningar.....	8
De globala hållbarhetsmålen – Agenda 2030.....	8
Ett urval av utvecklingsmålen med exempel på delmål som direkt rör barns rättigheter	8
Lokal historik.....	9
Definitioner.....	10
Syfte.....	12
Mål	13
Delmål	13
Insatser som startar 2018.....	14
Övergripande.....	14
1. Alla förtroendevalda och berörda tjänstepersoner har grundläggande kunskaper kring barnkonventionen och dess tillämpning i praktiken	14
2. Vi lyssnar aktivt på barn och låter åsikterna påverka våra beslut	15
3. Kunskap och statistik om barns uppväxtvillkor är underlag för beslut.....	16
4. Barnkonsekvensanalyser/barnrättskonsekvensanalyser/utredning av barnets bästa genomförs inför beslut som påverkar barn.....	17
5. Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i förvaltningarnas/nämndernas styr- och ledningssystem och arbete	18
Insatser som kan genomföras längre fram.....	19
Organisation	20
Politisk styrgrupp	20
Styrgrupp på tjänstemannanivå.....	20
Barnrättsstrateger	20
Utvecklingsstrategen för barnrättsfrågor.....	21
Arbetsgrupper.....	21
Forum av barn/ungdomar.....	21
Uppföljning.....	22

Sammanfattning

Förenta nationerna antog 1989 konventionen för barnets rättigheter (Barnkonventionen). I Sverige ratificerades konventionen 1990. Med det menas att när en stat ratificerar en konvention förpliktar sig staten att följa konventionen. I och med ratificeringen blir konventionen/den internationella överenskommelsen juridiskt bindande för staten. Det i sin tur medför att varje kommun, landsting och region måste hitta vägar för att tillämpa de rättigheter som konventionen ger barn.

Barnkonventionen består av 54 artiklar och den har fyra grundprinciper:

- Artikel 2. Alla barn är lika mycket värda. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3. Barns bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- Artikel 6. Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Artikel 12. Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt. Vuxna ska lyssna, beakta och återkoppla till barnet.

Den 1 december 2010 godkände riksdagen strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige som regeringen har föreslagit i propositionen Strategi för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:2329).

På uppdrag från regeringen genomfördes en barnrättsutredning mellan 2013 och 2016. 2020 väntas barnkonventionen att bli svensk lag.

För att kunna implementera barnkonventionen i Sigtuna kommun i en ännu större utsträckning behövs flera grundläggande strukturer; Konventionen måste vara väl förankrad i såväl den politiska som i tjänsteorganisationen. Det måste finnas god kunskap om barns villkor och den ska användas som underlag inför beslut. Arbetet måste vara strategiskt, långsiktigt och hållbart.

Syftet med handlingsplanen är att implementera barnkonventionens i praktiken och på en strategisk nivå för att få en god grund att stå på inför att konventionen blir lag 2020 och de närmaste åren efter det att lagen har trätt i kraft. Utgångspunkten för handlingsplanen är att konkretisera hur det strategiska och långsiktiga arbetet med barnkonventionen i Sigtuna kommun ska genomföras under perioden 2018 - 2022. Handlingsplanen utgår ifrån Regeringens strategi för att stärka barnets rättigheter samt ifrån de rekommendationer som framkom i en revisionsrapport från 2012. Handlingsplanen utgår även från de rekommendationer som Sveriges kommuner och landsting samt Rädda barnen ger för att säkerställa att en aktör ska bedriva ett strategiskt och långsiktigt barnrättsarbete.

En strategisk grupp med representanter från samtliga förvaltningar har under andra halvåret av 2016 och första halvåret av 2017 tagit fram övergripande mål, delmål samt förslag på insatser som bör genomföras inom ramen för handlingsplanen. De delmål som har tagits fram är:

1. Alla förtroendevalda och berörda tjänstepersoner har grundläggande kunskaper kring barnkonventionen och dess tillämpning i praktiken.
2. Vi lyssnar aktivt på barn och låter åsikterna påverka våra beslut.
3. Kunskap och statistik om barns uppväxtvillkor är underlag för beslut.

4. Barnkonsekvensanalyser/barnkonsekvensutredningar genomförs inför beslut som påverkar barn. Konsekvenser för barn ska beskrivas.
5. Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i förvaltningarnas/nämndernas styr- och ledningssystem och arbete.

I handlingsplanen beskrivs framför allt de insatser som ska starta under 2018. Varje insats beskriver kort vilken typ av insats, under vilken tid insatsen ska genomföras, vilka funktioner som har det övergripande ansvaret och i vissa fall hur insatsen ska genomföras. I planen beskrivs även den organisation som behövs för att arbetet ska kunna genomföras samt hur arbetet ska följas upp.

Inledning

År 1989 antog Förenta nationerna konventionen för barnets rättigheter (Barnkonventionen). I Sverige ratificerades konventionen 1990. Med det menas att när en stat ratificerar en konvention förpliktar sig staten att följa konventionen. I och med ratificeringen blir konventionen/den internationella överenskommelsen juridiskt bindande för staten. Det i sin tur medför att varje kommun, landsting och region måste hitta vägar för att tillämpa de rättigheter som konventionen ger barn.

Den 1 december 2010 godkände riksdagen strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige som regeringen har föreslagit i propositionen Strategi för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:2329)

För att stärka barnets rättigheter i Sverige ska följande strategi gälla:

- All lagstiftning som rör barn ska utformas i överensstämmelse med barnkonventionen.
- Barnets fysiska och psykiska integritet ska respekteras i alla sammanhang.
- Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
- Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken.
- Föräldrar ska få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap.
- Beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper ska ha kunskap om barnets rättigheter och omsätta denna kunskap i berörda verksamheter.
- Aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan.
- Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.
- Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Sverige har fått kritik från Förenta nationernas barnrättskommitté. De har under en längre tid rekommenderat Sverige att göra barnkonventionen till svensk lag. På uppdrag från regeringen genomfördes en barnrättsutredning mellan 2013 och 2016. Den 1 januari 2020 beräknas barnkonventionen att bli svensk lag.

Barn förväntas därigenom få en högre status och i högre utsträckning ses som egna rättighetsbärare.

För att bedriva ett hållbart framgångsrikt barnrättsarbete behöver man arbeta strategiskt, långsiktigt och ha en plan för arbetet. Denna handlingsplan är en viktig komponent i det arbetet.

Den 31 december 2016 fanns det 11 547 barn (0-17 år) i Sigtuna kommun. De utgör 25 % av befolkningen.

Bakgrund

Enligt konventionen är varje människa under 18 år barn. Barnkonventionen består av 54 artiklar. De handlar t.ex. om att alla barn har rätt till gratis grundskoleutbildning, att alla flyktingbarn har rätt till skydd och hjälp om de kommer ensamma eller tillsammans med föräldrar eller annan person, att de har rätt till hälso- och sjukvård, att alla barn har rätt till lek, vila och fritid, att inget barn får användas för direkt deltagande i väpnade konflikter. Barnkonventionen har fyra grundprinciper:

- Artikel 2. Alla barn är lika mycket värda. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3. Barns bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- Artikel 6. Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Artikel 12. Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt. Vuxna ska lyssna, beakta och återkoppla till barnet.

Förutsättningar

För att kunna implementera barnkonventionen i Sigtuna kommun i en ännu större utsträckning behövs flera grundläggande strukturer;

- Konventionen måste vara väl förankrad i såväl den politiska som i tjänsteorganisationen.
- Det måste finnas god kunskap om barns villkor och den ska användas som underlag inför beslut.
- Arbetet måste vara strategiskt, långsiktigt och hållbart.
- Insatserna ska ske i nära samverkan mellan kommunens olika verksamheter för att möjliggöra en helhetssyn på barnet och tillgodose barnets rättigheter. Det förvaltningsövergripande arbetet ska stärkas.
- Arbetet med att kartlägga och synliggöra befintligt arbete samt lyfta fram lärande och goda exempel från alla verksamheter ska synliggöras.

De globala hållbarhetsmålen – Agenda 2030

Barnkonventionens intentioner ligger helt i linje med de 17 globala utvecklingsmål som gäller från januari 2016 till 2030. Under dessa mål finns 169 delmål. Jämfört med millenniemålen är de nya målen både fler och täcker fler områden. Målen ska gälla alla länder. Varje land kommer sedan att göra målen mer specifika utifrån landets aktuella situation och förutsättningar. Varje land kommer också att utveckla indikatorer (sätt att mäta målen), på lokal, regional och nationell nivå.

Ett urval av utvecklingsmålen med exempel på delmål som direkt rör barns rättigheter

Listan över delmål som direkt berör barns rättigheter är mycket lång. Här redovisas ett fåtal av delmålen.

- Säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar.

- Säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.
- Uppnå jämställdhet och stärka alla kvinnors och flickors egenmakt.

Lokal historik

Sigtuna kommun har under flera perioder deltagit i nationella och regionala nätverk kring barns rättigheter. Mellan år 2005 och 2011 ingick Sigtuna kommun tillsammans med elva andra kommuner i det nationella partnerskapet för barnkonventionens genomförande i samverkan med Barnombudsmannen och Socialdepartementet. Sedan 2013 deltar Sigtuna kommun i ett regionalt nätverk kring barns och ungas rättigheter i Stockholms län och Sörmlands län. I drygt ett år har Sigtuna kommun deltagit i Sveriges kommuners och landstings (SKL) kommunala barnrättsnätverk.

2012 granskades kommunen av företaget PWC. I granskningsrapporten redovisades flera rekommendationer till kommunen, såsom att:

- Barnperspektivet behöver på ett tydligare sätt beaktas i kommunens beslutsfattande och verksamhetsuppföljning.
- Nämndernas ansvar för arbetet med implementera barnkonventionen inom sina uppdrags- och ansvarsområden behöver tydliggöras. Detta är nödvändigt för att den ambitionsnivå som kommunfullmäktige har fastställt ska kunna uppnås, att kommunen ska ligga i framkant när det gäller arbetet med att införliva barnkonventionen.
- Kommunstyrelsen behöver återta sin roll och initiativet när det gäller att hålla samman, stödja och driva på det fortsatta arbetet.
- Den sociala planen behöver särskilt uppmärksammas och bli införlivad i nämndernas och förvaltningarnas arbete. På kort sikt handlar det framför allt om samarbete mellan individ- och familjeomsorgen och försörjningsstödsenheten. Trots att dessa verksamhetsområden möter samma personer och hushåll uppfattar PWC att samspelet mellan grupperna inte är tillräckligt eller har det fokus som sociala planen anger.
- Styrkortet behöver ses över när det gäller målvärden och mätetal.
- Uppföljningen av kommunens samlade arbete när det gäller barnkonventionen och genomförda insatser i förhållande till konventionen, behöver utvecklas. Uppnådda effekter och nytta behöver bättre beskrivas och redovisas till fullmäktige. Det är idag svårt att ur ett helhetsperspektiv kunna bedöma i vilken utsträckning som de kommunala verksamheterna lever upp till de mål som fullmäktige har fastställt och hur nämndernas arbete utvecklas över tid.

I Sigtuna kommuns mål och budget för år 2018 – 2020 står det: Under 2020 kommer FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) förmodligen att bli svensk lag. Barnrättsperspektivet ska vara en självklarhet vid beslut och åtgärder som rör barn och ska även genomsyra alla kommunala beslut.

För att kunna vara en väl utvecklad barnrättskommun ska Sigtuna kommun delta i olika forum såsom SKL:s nationella nätverk för barnets rättigheter samt det regionala nätverket för barns och ungas rättigheter i Stockholms län och Sörmlands län.

Definitioner

Barn: Enligt konventionen är varje människa under 18 år barn, men barn är ingen homogen grupp. Det är viktigt att uppmärksamma likheter och skillnader mellan olika åldrar, mellan pojkar och flickor och mellan individer och utifrån samtliga diskrimineringsgrunder, när det gäller behov och möjligheter.

Barnrättsperspektivet: Barnrättsperspektivet uttrycker skyldigheten att förverkliga barnets mänskliga rättigheter genom att de används uttryckligen och dagligen i verksamhetsplanering och vid insatser av olika slag. När ett barnrättsperspektiv används av personer verksamma inom den offentliga sektorn är utgångspunkten att de har kunskap och medvetenhet om vilka skyldigheter barnets rättigheter innebär för dem.

Om en verksamhet eller en åtgärd berör barn och unga, ska hänsyn tas till barnrättsperspektivet.

Barnperspektivet: Det innebär att vuxna sätter sig in i barnets situation för att bättre kunna tillvarata barnets intresse och barnets bästa. Möjligheten att kunna närma sig ett barnperspektiv handlar i grunden om våra egna vuxna perspektiv. När vuxna talar om barnperspektiv handlar det oftast om hur vi ser på barnets situation. Ett professionellt barnperspektiv kräver av vuxna att de uppmärksammar barn och deras situation. Det handlar också om att göra sitt bästa för att förstå och respektera barns erfarenheter, upplevelser, uppfattningar och handlingar. Förståelsen av barn kan komma genom att fråga barnet, ur forskning och andra barnkompetenser samt genom erfarenheter av att arbeta nära barn.

Barnets perspektiv. Barnets perspektiv kan vi aldrig få klarhet i utan att fråga det enskilda barnet. Det är det enskilda barnets tankar, föreställningar och åsikter om sitt liv och de sammanhang som hon eller han befinner sig i. Som vuxna kan vi med hjälp av empati, kunskap och erfarenhet närma oss barnets perspektiv, men aldrig inta det till fullo.

För att som vuxen närma sig barnets perspektiv måste vi respektera att barn har egna angelägenheter, intressen och åsikter i alla livets sammanhang och situationer. Genom att möta och bemöta barnet eller den unga som samtalspartner, individuellt eller i grupp, kan vi få ta del av deras uppfattning om

Barnchecklista. Från och med den 1 juni 2014 ska samtliga ärenden som berör barn och som går vidare till nämnd eller styrelse för beslut, redogöra för hur barns rättigheter säkerställts i ärendet med hjälp av en barnchecklista. Detta är ett lokalt beslut i Sigtuna kommun.

Checklistan kan användas i det dagliga arbetet så att man bevakar barns rättigheter och inte bara när man skriver tjänsteskrivelser. Det bör göras tidigt i processen och inte när man är i slutet av en process och ska redogöra för ett beslut i en nämnd eller styrelsen. Checklistan utgår ifrån de fyra grundprinciperna i barnkonventionen.

Barnkonsekvensanalys/barnkonsekvensutredning/utredning kring barnets bästa. Det är en mer utvecklad metod för att bedöma ett enskilt barns bästa eller barns bästa i allmänhet med utgångspunkt i en speciell åtgärd eller frågeställning. Syftet med analysen är att få ett beslutsunderlag som säkerställer att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet inom en verksamhet. En barnkonsekvensanalys/barnkonsekvensutredning/utredning kring barnets bästa

innebär en mer omfattande analys/utredning av hur barn påverkas av en åtgärd jämfört med om man använder kommunens barnchecklista.

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att implementera barnkonventionens i praktiken och på en strategisk nivå för att få en god grund att stå på inför att konventionen blir lag 2020 och de närmaste åren efter det att lagen har trätt i kraft.

Mål

Det övergripande målet för handlingsplanen är att skapa en struktur som ger förutsättningar för att bedriva ett strategiskt barnsättsarbete samt att stärka barns möjligheter att vara delaktiga i frågor som berör dem.

Delmål

1. Alla förtroendevalda och berörda tjänstepersoner har grundläggande kunskaper kring barnkonventionen och dess tillämpning i praktiken.
2. Vi lyssnar aktivt på barn och låter åsikterna påverka våra beslut.
3. Kunskap och statistik om barns uppväxtvillkor är underlag för beslut.
4. Barnkonsekvensanalyser/barnkonsekvensutredningar genomförs inför beslut som påverkar barn.
5. Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i förvaltningarnas/nämndernas styr- och ledningssystem och arbete.

Insatser som startar 2018

I syfte att uppnå de delmål som angivits i föregående avsnitt har ett antal insatser formulerats av den strategiska barnrättsgruppen. Insatserna utgår även från SKL:s och Rädda Barnens rekommendationer om den grund som bör finnas för att en kommun ska kunna bedriva ett strategiskt barnrättsarbete samt ett mätinstrument som har utvecklats inom det regionala barnrättsnätverket.

Insatserna kan komma att revideras under handlingsplanens giltighetstid bl.a. genom att ny kunskap kommer fram, lagar förändras etc. Insatserna bedöms som långsiktiga och som kommer att ske kontinuerligt inom ramen för det ordinarie arbetet.

Övergripande

Barn ska få kunskaper om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Kartlägga vad som görs/finns idag. Ta fram, sammanställa material och implementera arbetet. Barnombudsmannen kommer under 2018 att lansera färdiga lektionsförslag samt material till barn.

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp

1. Alla förtroendevalda och berörda tjänstepersoner har grundläggande kunskaper kring barnkonventionen och dess tillämpning i praktiken

Barnkonventionen är väl förankrad i den politiska ledningen

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Utbildningsinsatser för förtroendevalda, möten med den politiska styrgruppen, nämnder och styrelse

Ansvariga: Kommunstyrelsen, nämndordförandena och den politiska styrgruppen

Samtliga förtroendevalda har grundläggande kunskaper kring barnkonventionen och dess tillämpning i praktiken

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Samtliga förtroendevalda ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling kring barnkonventionen, förhållningssätt och metoder såsom t.ex. barnkonsekvensanalyser och barnchecklistan

Ansvariga: Kommunstyrelsen, nämndordförandena och den politiska styrgruppen

Kommunledningskontoret samordnar arbetet

Samtliga berörda tjänstepersoner har grundläggande kunskaper kring barnkonventionen och dess tillämpning i praktiken

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Samtliga medarbetare som direkt eller indirekt arbetar med barn ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling kring barnkonventionen, förhållningssätt och metoder såsom t.ex. barnkonsekvensanalyser, barnchecklistan och dialogmetoder. Här ingår även skräddarsydda utbildningar för olika förvaltningar och yrkesgrupper.

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp

Kommunledningskontoret samordnar arbetet

Introduktion av nyanställda så att de får grundläggande kunskaper kring barnkonventionen

Tidsperiod: Minst 1 gång varje vår och en gång varje höst med start från 2018

Metod/arbetsätt: Utbildningsinsatser

Ansvariga: HR-chefen

Kommunicera om barnrättsarbetet internt och externt

Tidsperiod: Löpande.

Metod/arbetsätt: Informera kontinuerligt via Insigt, ev. nyhetsbrev samt på www.sigtuna.se

Ansvariga: Kommunledningskontoret

2. Vi lyssnar aktivt på barn och låter åsikterna påverka våra beslut

Elever och förtroendevalda samt elever och tjänstepersoner har dialoger kring frågor som berör barn

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Ta fram olika metoder för detta i nära samverkan med barn och unga.

Ansvariga: Kommunledningskontoret samordnar arbetet i samverkan med barnrättsstrateggruppen

Tillhandahålla metoder kring delaktighet och inflytande bland barn och unga, såväl när det gäller grupper av barn och när det gäller enskilda barn

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Sammanställa lokala och andra goda exempel kring hur man arbetar med delaktighet och inflytande bland barn och unga.

Ansvariga: kommundirektörens ledningsgrupp

Kommunledningskontoret samordnar arbetet

Införa en applikation och andra eventuella digitala lösningar för att underlätta att barn och ungdomar lättare kan vara delaktiga i frågor som berör dem

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod: Utredning av lämpliga applikationer/digitala lösningar och implementering av vald/valda lösningar

Ansvariga: Kommunledningskontoret

Förenkla barns och ungdomars möjligheter att lämna synpunkter, förbättringsförslag och klagomål på kommunens verksamhet

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Informationsinsatser för medarbetare/förtroendevalda så att de i sin tur kan informera barn och ungdomar om hur de kan lämna synpunkter, förbättringsförslag etc.

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp

Vi uppmuntrar barn och ungdomar som vill engagera sig och t.ex. starta ungdomsråd, utveckla sina elevråd eller liknande

Tidsperiod: Löpande

Metod/arbetsätt: Informationsinsatser till barn och ungdomar

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp, kommunstyrelsen och nämndordförandena

Ungdomsråd

Tidsperiod: 2018

Metod/arbetsätt: Översyn av kommunens nuvarande ungdomsråd.

Ansvariga: Biträdande kommundirektören

3. Kunskap och statistik om barns uppväxtvillkor är underlag för beslut

Temarapport om barn i Sigtuna kommun

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Insamling, sammanställning av befintlig statistik kring barns uppväxtvillkor och analys av denna.

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp

Kommunledningskontoret samordnar arbetet

Synliggöra barns uppväxt- och levnadsvillkor för förtroendevalda och berörda tjänstepersoner

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Utbildningsinsatser, spridning av information, tillgängliggöra statistik etc. på intranät och sigtuna.se

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp

Kommunledningskontoret samordnar arbetet

Anordna en lokal barnrättsdag eller motsvarande

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: I samband med t.ex. att Barnkonventionen firar sin födelsedag den 20 november kan man uppmärksamma barnrättsarbetet lokalt, regionalt och nationellt.

Ansvariga: Kommunledningskontoret samordnar arbetet i nära samverkan med barnrättsstrateggruppen

4. Barnkonsekvensanalyser/barnrättskonsekvensanalyser/utredning av barnets bästa genomförs inför beslut som påverkar barn.

Ta fram skriftliga rutiner (t.ex. för barnchecklistan, barnkonsekvensanalyser) etc.

Tidsperiod: 2018

Metod/arbetsätt: Utredning inklusive framtagande av skriftliga rutiner

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp

Kommunledningskontoret samordnar arbetet

Barnkonsekvensanalyser/barnrättskonsekvensanalyser/utredning av barnets bästa genomförs i viktiga beslut som påverkar barn

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Barnkonsekvensanalys/ barnrättsutredning/ utredning av barnets bästa

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp, kommunstyrelsen och nämndordförandena

Utvärdera arbetet med barnchecklistan

Tidsperiod: 2018

Metod/arbetsätt: Granska dokument

Ansvariga: Kommunledningskontoret samordnar arbetet i samarbete med nämndsekreterarna

5. Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i förvaltningarnas/nämndernas styr- och ledningssystem och arbete

Det finns ett tydligt barnperspektiv i förvaltningarnas/nämndernas styrdokument

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Kommunens vision, mål, styrdokument, indikatorer på kommunfullmäktigenivå och verksamhetsplaner etc. ska genomsyras av ett barnperspektiv. I alla nya relevanta styrdokument som tas fram ska barnrättsperspektivet beaktas.

Ansvariga: Kommundirektörens ledningsgrupp, kommunstyrelsen och nämndordförandena.

Ha en lättläst variant av budgeten

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Ta fram en kortversion i ett lättläst format som barn och ungdomar, nyanlända invånare m.m. kan ha användning av.

Ansvariga: Ekonomieheten

6. Övrigt:

Involvera civilsamhället i kommunens arbete med barnkonventionen

Tidsperiod: 2018 och löpande

Metod/arbetsätt: Dialog

Ansvariga: Politiska styrgruppen och utvecklingsstrategen för barnrättsfrågor

Insatser som kan genomföras längre fram

Nedanstående förslag på insatser har lyfts fram under arbetet med handlingsplanen under 2016 – 2017. Dessa namnges nedan och bedöms vara relevanta i det fortsatta långsiktiga barnrättsarbetet, men kan göras längre fram. Några av förslagen är förvaltningsspecifika och bör genomföras inom ramen för det ordinarie arbetet och finns redan idag inskrivna i regeringens strategi för barnets rättigheter från 2010. Insatserna nämns i löpande text; Analysera budgeten utifrån ett barnrättsperspektiv, utreda möjligheterna att införa ett ungdomsforum, identifiera behov av att utse nyckelfunktioner i förvaltningarna som kan vara barnrättsambassadörer/barnrättsinspiratörer, anordna sommarjobb där ungdomar får arbeta med demokratiarbete och föräldrar ska få kunskap om barnets rättigheter. Om insatserna ska genomföras, när de eventuellt ska genomföras, hur de ska genomföras och vilka som har ansvar eller samordningsansvar bestäms i ett senare skede inom ramen för kommundirektörens ledningsgrupp.

Organisation

Politisk styrgrupp

Kommunstyrelsen har utsett en politisk styrgrupp för det förvaltningsövergripande barnrättsarbetet (§ 56, KS/2015:80). Den består av två ledamöter från majoriteten och en ledamot från oppositionen.

Deras roll är att:

- styra det övergripande arbetet kring barnrättsarbetet på uppdrag av kommunstyrelsen.
- att bereda frågor inom barnrättsarbetet.
- bevaka utvecklingen inom sakområdet.
- ta de initiativ och beslut som utvecklingen föranleder.

Styrgrupp på tjänstemannanivå

Kommundirektörens ledningsgrupp består av kommundirektören, biträdande kommundirektör, samtliga förvaltningschefer, kommunikationschefen, HR-chefen samt ekonomichefen.

Deras roll är att:

- styra det övergripande arbetet kring barnrättsarbetet på uppdrag av kommunstyrelsen.
- i nära samarbete med berörd barnrättsstrateg bereda frågor inom barnrättsarbetet.
- i nära samarbete med berörd barnrättsstrateg bevaka utvecklingen inom sakområdet.
- ta de initiativ och beslut som utvecklingen föranleder.

Barnrättsstrateger

Alla förvaltningar har utsett minst en representant till den strategiska utvecklingsgruppen. Gruppen består av 10 personer inkl. strategen för barnrättsfrågor.

Deras roll är att

- vara en nyckelperson/koordinator mellan sin förvaltningsledning- eller enhet/medarbetare och strategen för barnrättsfrågor.
- informera och initiera kompetensutveckling om barnets rättigheter och barnperspektiv till personal i den egna verksamheten minst en gång per år.
- vara sakkunnigt stöd till sin chef i frågor som rör konventionen om barnets rättigheter.
- på chefens uppdrag synliggöra och driva på utvecklingsområden om barnets rättigheter i sin verksamhet.

Utvecklingsstrategen för barnrättsfrågor

Dennes roll är att:

- leda, stödja samt koordinera barnrättsarbetet på en övergripande nivå
- stämma av de övergripande delarna i barnrättsarbetet
- rapportera till den biträdande kommundirektören
- rapportera till den politiska styrgruppen
- se till att saker och ting fångas upp och inte faller mellan stolarna

Arbetsgrupper

Olika arbetsgrupper kommer att bildas efter hand då behov uppstår.

Forum av barn/ungdomar

Barn och ungdomar kommer att involveras löpande i barnrättsarbetet för att lämna synpunkter och bidra i utvecklingen av förverkligandet av barnrättsarbetet.

Uppföljning

Handlingsplanen för barnrättsarbetet ska följas upp varje tertiäl och årligen inom ramen för det ordinarie uppföljningsarbetet.

Under 2018 ska en temarapport kring barns levnadsvillkor tas fram. En temarapport ska sedan tas fram varje mandatperiod.

Under 2020 kommer en uppföljning och analys att genomföras för att säkerställa att barnrättsarbetet genomförs enligt planeringen.

Denna handlingsplan ska revideras 2022.